

IV

Cornelius Gurlitt i Arnold Krug
i els Albinnus pera la joventut d'ambdòs.



Dia 23 de Març de 1918

Avui penso parlar-vos de dos autors, que tal vegada us siguin del tot desconeguts, els quals són certament ben populars a Alemanya: Cornelius Gurlitt i Arnold Krug. No que siguin dos músics de primera fila, comparables a l'estel de geni que produí Alemanya en els segles divuité i dinové; però són discretíssims i a més d'una positiva valia des de' l punt de vista pedagògic. Car les millors energies d'ambdós han sigut consagrades a la joventut estudianta. Un i altre, qui sigui estudiant de petits l'incomparable

Album per a la joventut de mestre (2)
Robert Schumann sentiren desvetllar
llur vocació artística que sempre
més havia de dur el segell d'amor
al jovent? En tot cas, si que po-
dem afirmar que l'Album de
Schumann fou el model que'ls
inspirà. No l'igualaren, ni qui
mai podrà igualarlo? però varen
escriure pàgines dignes i correctes,
moltes d'elles força elegants i origi-
nals i d'inegable ~~de~~ sentit educa-
tiu. En realitat, artistes sincers tant
l'un com l'altre, ~~no~~ ~~que~~ no
han volgut de cap de les maneres
substituir l'obra de Schumann
sinó preparar al seu estudi. Ja

vegirem l'any passat que l'Album (3
Schumannianà comença amb tres
quantos pesses sumament fàcils ;
Schumann ~~des~~ escrigué per una filla
seva de pocs anys que ~~les~~ pogués to-
car tot seguit ; però desvetllada
l'imaginació del compositor, aquest,
sense alambicar la escriptura, sense
desvirtuar son pensament, introduí
no obstant en les petites pesses certs
detalls, certs ritmes, certes figuracions
de relativa dificultat, que volen
un gran mès de seny i d'experien-
cia artística.

Aquestes autileses Furlitt i Krug,
el primer sobretot, han tractat d'evi-
tarles. Volen que llur música somri-
gui al petit executant i l'inviti a

l'estudi; no volen ser mestres sinó (4)
amics. Vosaltres que m'escolten ja
hauen passat del primer grau d'estu-
dis durant el qual Gurlitt i Krug
us podien fer bona companyia, i
les vostres ambicions piquen més alt.
Però sempre es pot aprendre quelcom
girant el cap un moment i fent
una revisió de ço que s'ha deixat
enrera. En el nostre camí, a banda
i banda anem deixant floretes
que, petites i humils com són, ni
menys les mireu, fets els ulls en
un ideal llunyà; a mida que'ls
nostres impulsos s'aniran moderant,
guanyant en equilibri, aprendrem a
no menysprear les coses petites que

sovint senen un sentit i tanquen, (5
encara que en miniatura, una bellesa
propria.

Permeteu, doncs, que us fassi
sentir un enfilat de petites pessets dels
elementats autors; segurament us in-
teressaran. A més, si en formen judi-
ci favorable com jo espero, guarden-
les en la memoria i potser el dia
de demà, ~~de~~ si haven de dirigir o
aconsellar la primera formació ar-
tística d'algun infant, aitals obres
us fassin bon servei. Per desgracia,
els principiants estan gairebé sempre
condemnats a ^{veure} pervertir llur gust amb
coses banals i grolleres, desprovistes
de tota dignitat artística. El coneixement
dels excel·lents autors que avui

ens ocupen i dels que han sigut i [6
seràn objecte d'estudi en les lliçons passa-
des i les vinents, és a mon entendre
d'una molt gran utilitat. No és
perdre' el temps, ben lluny d'això,
que jo amb els meus cabells blancs
us parli de coses d'infants i que vos-
altres qui aneu de cara a la vida
ars detureu un moment per a escol-
lar-me.

La biografia de Gurlitt i la
de Krug quedaran relatades amb po-
ques paraules; no son vides acciden-
tades i no tractantse de compositors
de crit no's coneixen d'ells anècdotes
i dites curioses.

Cornelius Gurlitt nasqué a
Altona, ciutat del gran ducat de Holstein,

el dia 10 de febrer de 1820. Sa prime^{ra} instrucció musical la rebé d'un músic obscur anomenat Grönland i de son propi pare. Als vint anys abandonà sa ciutat nadiua i s'establí a Copenhague en qualitat de professor de música. Una Sonata per a violoncel i piano que compongué en aquells primers anys de residència a l'esmentada ciutat fou molt ben acollida en els centres musicals i li donà una certa notorietat; li valgué, a més, una pensió que li va permetre, l'any 1846, fer una estada a Roma, on fou anomenat membre honorari de l'Academia de Santa Cecilia. Després residí dos anys a Suïssa i al esclatar la guerra de Schleswig-Holstein, retornà a son país i fou anomenat director general

de la música dels exèrcits. L'any 1866 fou cridat a Altona per a exercir el càrrec d'organista de la Haupt Kirche, el qual no abandonà fins un parell d'anys abans de la seva mort. Aquesta ocorregué el 17 de juny de 1901.

Furlitt compongué un gran número d'obres, entre les quals cal esmentar, a més de les pesses per a piano de caràcter educatiu, sonates també per a piano, ~~per a~~ i altres per a violí i per a violoncel, un quartet de corda, cançons, etc.; ~~dos~~ operetes ~~XXXXXXXXXX~~ i una òpera titulada «Scheik Hassan.»

Arnold Krug nasqué a Hamburg el 16 d'octubre de 1849; son pare, qui era professor de música i autor de pesses melòdiques i fàcils i estudis per a

piano, fou son primer mestre. Més ende-⁽⁹
vant relligions d'en Cornelius Gurlitt. L'any
1868 fou admès al Conservatori de Leipzig,
essent els seus mestres Reinecke, Kiel i Frank.
De l'any 1872 al 1877 desempenyà el profes-
sorat de piano al Conservatori Stern, de
Berlin, realitzant després una llarga ex-
cursió per França i per Itàlia.

En retornant de l'estranger s'es-
tablí, per a no moure's més, a la ciutat
nativa, Hamburg, on ha exercit diferents
càrrecs, com són el de professor del Con-
servatori i el de director de diferents
associacions corals. Arnold Krug viu
encara, a menys que les immenses des-
gracies de la guerra liagin privat d'arri-
var fins mesaltres la nova de la mort
d'un músic pacífic i zelós cumplidor
de les obligacions artístiques que sa

vocació li imposà.

(10)

En l'impossibilitat de estudiar
tota la producció de caràcter pedagògic
deguda a la fecunda ploma de Cornelius
Furlitt, triarem avui la sèrie de vint
pessets fàcils que, amb el títol Album-
blätter für die Jugend (Fulls d'Album
per a la joventut), acobla amb el nú-
mero d'obra 101. Els títols de cada
una d'aquestes pessets són els següents:
Marxa, Oració del mati, ^{mati de sol,} ~~Marxa~~ ~~Marxa~~
~~Marxa~~ Ecos del mort, Trop de la font,
Cant de bregol, Lamentació, La fira,
Marxa turca, Cant sense paraules, Vals,
El petit passejador, L'aniversari del
avi, Vals noble, Disgust, Schenzo, Entu-
siasme, Diumenge, La cacera, Salt mortal.

No totes aquestes pesses son igual-⁽¹¹⁾
ment interessants, però no n'hi ha cap
que desdigni del conjunt, exceptuant potser
la titulada «L'aniversari de l'avi,» fei-
xuga i disgraciada, sens dubte característic
trasllat de les costums del nord, però
que a nosaltres no 'ns evoca~~ren~~ les alades
gracies de l'infantesa tal com la coneixem
en la nostra terra. Per no allargar-
nos massa, no tocaré dot l'Album d'en
Gurlitt; en faré una tria. Veus aquí el
títol de les pesses que anen a sentir:

Mati de sol, Trop de la font, Lamentació,
La fira, El petit passejador, Vals noble,
Scherzo, La cacera i Salt mortal.

No requereixen explicacions espe-
cials. El títol de vals noble i el caràcter
mateix d'aquesta pessa són evidentment
inspirats en un model insuperable que no

deixà Schumann en el seu Carnaval. (12
La pressa salt mortal vol descriure 'ls
jocs arriscats dels equilibristes; és d'un
caràcter fantasiós, i verament, els salts
mortals els ha de fer el pobre estudiant
que ha d'encertar damunt del declat unes
distàncies que l'exposen a una lamenta-
ble caiguda.

Cornelius Furlitt: Albumblätter für die

Jugend, ^{op. 101.} ~~101~~ (Fuller d'Album
per a la joventut) N^o 3, 5, 7, 8,
12, 14, 16, 19, 20.

(Edició Augener, Londres. N^o 8148^a)

Passant ara a l'obra d'Ar- (13

nold Krug, espigolarem en tres dels
seus Albums, obres 55, 83 i 88. El pri-
mer d'aquests ~~Albums~~ es titula Kinder-
album (Album d'infants) i consta de
dotze pesses: Cant de bregol de la nina,
Montant el cavall de cartró, El cucut
i el rossinyol, Marxa dels soldadets
de plom ferits, L'abella, El cant de
Nadal de l'infant pobre, El conte de
l'àvia, Sant Nicolau, El nen qui
demana, El petit savoïès, La primera
nen i Les tortores. El segon album es
titula Album für die Jugend (Album
per a la joventut) i també conté dotze
pesses: El vals de la nina, La rateta,
Conte de fades, Les campanes de Nadal,
Aturdiment, Cant de primavera. El

correu, L'auellet qui té gana i el (14)
gat, Passeig pel llac a la tarda, Els
italians qui transiten, L'oració del ves-
pre dels infants i Marxa del dia de fer
els anys. El tercer album es titula Kinder
scenen (Escenes d'infants) i aiximateix
és format de dotze pesses: Narració,
Vals, Batalla dels soldats de plom, Ronda,
Els soldats s'acosten!, Oració vespertina,
El cavall de cartró, Llencantse boles
de neu, El tren, El peix petit, Cant
per adormirse i Passeig en trinen.

En conjunt les pesses de Krug te-
nen més intenció que les de Furlitt i sens
dubte un caient més modern, presentant
major novetat l'escriptura musical, dintre
sempre dels mitjans més simples.

Dès de la primera pàgina del
primer album ens trobem amb una pessa

exquisida i tot seguit es fa patès que (15
Krug estima i comprèn els infants; escolteu-la.

Cant de bregol de la nina:

(Arnold Krug: Kinderalbum, op. 55.

Album d'Infants. N^o 1. - Edició Anglesa,
Londres. N^o 6205.)

Amb quina delicadesa sab fer dormir la nina que la menuda, futura mare de família, gromxola dolçament! Més exquisidament encara sabrà fer dormir la nena mateixa quan, cansada de ses joguines, arribi a buscar refugi en la falda de sa mare. Com quedarà profundament adormideta!

Cant per adormir-se.

(Arnold Krug: Kinderscenen, op. 88.

Escenes d' Infants. N^o 11. - Edició (16
Augener, Londres. N^o 6212.)

I quan la nena torna a despertar, amb nou dalit torna a jugar amb la nina i la fa dansar ~~xxx~~ al ritme d' un vals ben aïrós.

El vals de la nina

(Arnold Krug: Album für die
Jugend, op. 83. Album per a la
Joventut. N^o 1. - Edició Augener,
Londres. N^o 6211.)

Els nois són més sorollosos.
El cavallet de cartrió és un gran element ~~de~~ en llurs jocs. L' un el munta i el fa trontollar; l' altre tira per

devant; l'autre l'empeny per darrera. 17
Alguna vegada cavall i cavaller noden
per terra; però aquestes són les contin-
gencies propres de la vida heròica.

I els accidents aviat s'obliden; i
els nois mouen gatzara, i cridant i so-
nant la trompeta procedeixen avant
vers noves gestes de paladins.

Krug té en aquests albums
dos pesses dedicades a descriure ^{semblants} ~~apunt~~
episodis entorn del clàssic cavall de
cartrió. Vaig a tocarles seguidament.

El cavall de cartrió.

(A. Krug: Album, op. 88, N.º 7.)

Muntant el cavall de cartrió.

(A. Krug: Album, op. 55, N.º 2.)

Nens i nenes plegats fan rondes,
alegrement saltant i cantant. Aital

ballades inspiren a Krug un de ses (18
quadrets més aixerits.

Ronda.

(A. Krug: Album, op. 88, n.º 4.)

Les criatures estimen no solament
les mines i els cavalls de cartó; també
estimen — al menys les criatures que tenen
bon cor — els animallets que nostre
Senyor va fer per a servir i per a
distreure a l'home, els animallets tant
vius, tant alegres, tant bonicors, tant
intel·ligents alguns d'ells. Krug es com-
pla en descriure'ns els petits animals:
rossinyols, tortores, cucuts, rates, gats,
peixos, abelles; escoltem alguns d'aquests
quadrets delitosos: en primer lloc, l'a-
cariciant sospir de la tortora; després,
alternativament, el crit de dos notes

del cucut, que ha inspirat a tants (19)
compositors, i les passades del ros-
sinyol; després, les corredisses, els gri-
nyols, les malifetes de les menudes rates,
de cues llarguissimes, membres agilis-
sims i dents afiladíssimes; ~~després~~ ~~les~~
en fi, les gracioses evolucions i capbu-
çades dels peixets vermells dintre el mar
~~peixet~~ ~~el~~ ~~peixet~~ minúscul de la bola de
cristall; altres tants episodis de la
vida dels animals, difícils d'interpre-
tar en música, dels quals n'ha sortit
ben airos el compositor.

Les tortores.

(A. Krug: Album, op. 55, n.º 12.)

El Cucut i el rossinyol.

(Id. id. n.º 3.)

La rateta.

(A. Krug: Album, op. 83, n.º 2) (20)

El peix petit.

(A. Krug: Album, op. 88, n.º 10)

Alguna vegada Krug es complau en la contemplació d'horitzons més extensos. En observant la reduïda navegació del peix vermell, entra en un desitj de fer una excursió damunt les aigües adormides del estany. Triarà una hora que la brisa siga lleu i la llum del dia comenci a degradarse, l'hora poètica del capvespre. Cap incident torbarà la dolça monotonia de la seva meditació. Acompanyem el músic en la passejada.

Passeig pel llac a la tarda.

(A. Krug: Album, op. 83, n.º 9.)

Un spectacle de naturalesa 21
caracteristic dels païssos del nord,
és la nevada. Als timorats, a les per-
sones delicades la neu pot espantar
condemnant-les a vegetar a la vora
del foc; però als valents, als joves,
la neu els enardeix i els alegra el
cor. Krug saluda joïos la primera
nevada; i descriu amb una precisió
admirable, que talment a hom li
sembla presenciar l'escena, l'entrete-
niment de xics i grans llençant-se
boles de neu que s'esclafen ~~en~~ i sal-
den descompostes en mil flocs, acompa-
nyades de crits i de rialles. També
li pla a Krug recorrer l'immensa
planúria emmantellada de blanc.

emportat amb la rapidesa del vent (22
pel trineu que llisca per la superfície
llissa ~~en~~ ^{en} la qual tot obstacle ha des-
aparegut soterrat. No hi ha caralcada,
no hi ha sistema de locomoció que
proporci ~~xi~~ ^{un} ~~viii~~ plaer comparable al
d'una cursa en trineu, segons afirma
la gent del septentrí. Contemplen ara
els tres quadrets que tenen per fons
un paisatge nevat.

La primera neu.

(A. Krug: Album, op. 55, n.º 11.)

Plençantse boles de neu.

(A. Krug: Album, op. 88, n.º 8.)

Passeig en trineu.

(Id. id. n.º 12.)

Aquí posarem punt

23

final; les presses que heuen escoltat
us hauràn permès de formar un
concepte favorable de dos autors,
amics de la joventut, ambdós
ben simpàtics: Cornelius Furlitt
i el seu deixeble Arnold Krug.